

Griffie

Commissie Economie, Mobiliteit en Grote Stedenbeleid

Datum commissievergadering : -

DIS-stuknummer : 2354043
Behandelend ambtenaar : J.P.M. van der Ham
Directie/bureau : Economie & Mobiliteit/ Bureau Sociaal Economisch Beleid
Nummer commissiestuk : EMG-1072
Datum : 20 juli 2010
Bijlagen : 1

Onderwerp:

Uitstel verzelfstandiging Havenschap Moerdijk

Voorstel van GS aan PS:

Ter bespreking in het kader van uw	vertegenwoordigende rol kaderstellende rol controlerende rol
X Ter kennisneming	X uitvoerende rol

Europa paragraaf

Nee

Opmerkingen van het Presidium/Griffie:

Griffier van Provinciale Staten,
namens deze,

mr. J.W.L.M. Zwepink

Bijlage:

1. Eerdere besluitvorming

Notitie ten behoeve van: Commissie Economie, Mobiliteit en Grote Stedenbeleid

De commissie EMG heeft er in november 2008 mee ingestemd het Bestuur van het Havenschap Moerdijk (HM) te vragen een verzelfstandiging uit te werken (EMG-0875). Daarnaast is in juli 2009 besloten tot de ontwikkeling van Logistiek Park Moerdijk (LPM) en een ontwikkelende rol van het HM bij het LPM te onderzoeken.

Redenen voor de verzelfstandiging waren:

- Nieuwe opvattingen met betrekking tot kaderstellende rol overheid: sturing op afstand
- Oplossen van “petten-probleem” bestuurders als vertegenwoordiger belangen gemeente/provincie enerzijds en het Havenschap anderzijds. Deze kunnen strijdig zijn.
- Wens om slagvaardig en flexibel te kunnen opereren als Havenschap
- Het voeren van een professionele bedrijfsvoering

Uitgangspunten bij verzelfstandiging zijn:

- Het verzekeren dat de publieke belangen gewaarborgd zijn
- Verankering van de doorslaggevende stem van de Provincie
- Invulling van de aandeelhoudersrechten in de verschillende vennootschappen op een wijze die de belangen van de Provincie waarborgt
- De mogelijkheid van deelname door private partij(en) in het kapitaal van Havenbedrijf Moerdijk NV wordt op voorhand niet uitgesloten
- Verzekeren dat de gronden in het havengebied in alle gevallen ten behoeve van de Provincie en de Gemeente behouden blijven, ook ingeval van een faillissement van het havenbedrijf

De financiering van de verzelfstandiging onder de huidige economische omstandigheden en onder de gestelde voorwaarden is lastig gebleken. Onder deze omstandigheden is het niet mogelijk gebleken om tot adequate financiering te komen.

Ons college is derhalve van mening dat het verstanding is de verzelfstandiging van het Havenschap Moerdijk voorlopig uit te stellen.

Het Havenschap Moerdijk is financieel een gezond bedrijf en er waren ten tijde van het besluit te gaan verzelfstandigen geen redenen om aan te nemen dat de verzelfstandiging een probleem was.

Inmiddels is een aantal zaken gewijzigd:

1. *Het Shell terrein is aangekocht*

Ten tijde van het verzelfstandigingsbesluit was de provincie nog van plan zelf de Shell gronden te kopen en was er hier al budget voor gereserveerd. Nadat besloten was om de verzelfstandiging van het Havenschap uit te laten werken heeft het havenschap zelf besloten tot de aankoop van het Shell terrein. Dit beslaat in totaal een derde (€65 miljoen) van het balanstotaal van het Havenschap Moerdijk terwijl er nog geen grond van dit terrein uitgegeven is. Er staan dus nog geen inkomsten tegenover. Wel is er een optie genomen op 16 hectare van de 132 beschikbare hectares. Het voormalige Shell terrein drukt fors op de exploitatie van het Havenschap. Financiers zijn op dit moment terughoudend in het financieren van het Shell terrein zonder garanties van de overheid.

2. *In de huidige economische situatie kunnen we geen adequate financiering krijgen*

De samenloop van de bij de verzelfstandiging gestelde kaders, de kredietcrisis en de aankoop van het Shell terrein hebben ertoe geleid dat het niet is gelukt om adequate financiering te vinden voor een verzelfstandigd havenschap. Door de crisis zijn de financiers strikter in de voorwaarden waaronder ze bereid zijn leningen te verstrekken. Door Staten en Raad is besloten dat er géén garanties worden verstrekt voor de financiering van het Havenschap. Een belangrijke reden voor de verzelfstandiging is immers het verminderen van het financiële risico voor gemeente en provincie. Daarnaast is bepaald dat geen hypotheekrecht gevestigd mag

worden op de gronden van het Havenschap Moerdijk. Hiermee wordt voorkomen dat provincie en gemeente deze strategische gronden kwijtraken in het geval het Havenschap failliet zou gaan. Onder deze omstandigheden hebben verkennende gesprekken met financiers slechts één mogelijke combinatie van financiers opgeleverd die door externe adviseurs onder ongunstige voorwaarden een financiering wilden verstrekken.

3. *Op termijn is er behoefte aan de geplande uitbreiding*

In aanvulling op het terrein van het Havenschap, inclusief het Shell terrein, is er nog behoefte aan een bedrijventerrein voor grootschalige havengebonden logistiek. In 2006 heeft de provincie in de discussie over Moerdijkse Hoek een behoefteonderzoek naar bedrijventerreinen uit laten voeren. Hieruit bleek behoefte te zijn aan ruimte voor bedrijven met specifieke vestigingscondities zoals bedrijven in de zwaarste milieucategorieën. Daarnaast bleek duidelijk de behoefte aan terreinen voor havengebonden/havengerelateerde logistiek (logistiek die niet direct aan een kade gehuisvest hoeft te worden maar wel in de directe nabijheid van de kade/haven). Omdat Shell in 2006 heeft aangegeven bereid te zijn de reservegronden beschikbaar te stellen voor bedrijven met specifieke vestigingscondities (waaronder ook mogelijke synergie met Shell Moerdijk) hebben PS in 2007 besloten om af te zien van de plannen voor Moerdijkse Hoek en verder de planologische voorbereidingen te treffen voor de planontwikkeling van het Logistiek Park Moerdijk. Dit terrein is bedoeld voor grootschalige logistieke bedrijven en de Shell-reservegronden zijn bedoeld om de vraag naar bedrijven met specifieke vestigingscondities (zware milieubedrijven, kadegebonden logistieke bedrijven) te accommoderen. Het Shell-terrein is voor de vestiging en opvang van de zwaarste milieubedrijven van groot belang, omdat er nagenoeg geen vergelijkbare ruimte met die kwaliteiten voorradig is.

Door niet te verzelfstandigen blijven provincie en gemeente aan het roer voor het ontwikkelen van de categorie 5 bedrijventerreinen. Private eigenaars zouden eerder kunnen besluiten om deze terreinen eveneens voor andere categorieën beschikbaar te stellen, wat strijdig is met het provinciale belang dit terrein als laatste in Brabant beschikbaar te houden voor bedrijven in de zwaarste milieucategorieën.

4. *Inhoud prevaleert boven vorm*

Ten tijde van het besluit om te verzelfstandigen werd met name gekeken naar de organisatorische aspecten die men wilde verbeteren. Inmiddels zijn er bovenstaande zwaarwegende inhoudelijke overwegingen om de verzelfstandiging uit te stellen. Dit betekent niet dat de organisatorische redenen niet meer bestaan, maar wel dat ze op dit moment van ondergeschikt belang zijn.

Uiterlijk in 2015 zal de verzelfstandiging van het Havenschap opnieuw worden gezien.

Op het moment dat de markt aantrekt en er wordt voldoende grond uitgegeven dan komt de optie om te verzelfstandigen weer in beeld. Uiterlijk 2015 kan de balans opnieuw opgemaakt worden en kan opnieuw besloten worden of de tijd rijp is voor verzelfstandiging. Tot die tijd kan het havenschap een aantal ontwikkelingen voortzetten die van belang zijn voor een zelfstandig Havenschap. Hierbij valt te denken aan het ontwikkelen van een Havenvisie.

De ambtelijke uitwerking van het inzichtelijk maken van de financiële gevolgen van het ontwikkelen van het LPM door het Havenschap Moerdijk wordt voortgezet.

In de bestuursovereenkomst tussen Rijk, provincie en gemeente Moerdijk is overeengekomen de risicodragende rol van het Havenschap in het LPM te onderzoeken. Hiervoor dient duidelijkheid zijn over de invloed van het ontwikkelen van het LPM door het Havenschap op de risico's voor het Havenschap. Deze worden in kaart gebracht. Naar verwachting zullen dagelijks bestuur en raad van bestuur eind 2010, begin 2011 een standpunt innemen ten aanzien van volledig en zelfstandige ontwikkeling van het LPM door HM. Het uiteindelijke besluit hierover, indien er een positief standpunt wordt ingenomen over ontwikkeling van het LPM door het Havenschap zal via

een separaat dossier over aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling aan u worden voorgelegd.

Europa paragraaf:

Nvt

Beoogd effect:

Informereren van de Statencommissie over de Stand van Zaken van de verzelfstandiging van het Havenschap Moerdijk

's-Hertogenbosch, 20 juli 2010,

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant